

føringen i begreberne belyses efterkrigsudviklingen i detailsalget i en række USA byer ved formfuldendt brug af regressionsanalyser. Det er vigtigt for forfatterne, at deres generalisationer bygger på iagttagelser i mange byer, ikke på en enkelt. Kontormassens udvikling sættes i relation til bystørrelsen på samme lærerige måde, som anvendtes for detailsalget. Den moderne bydecentralisation måles ved ændringer i kontormassen hos forsikringsselskaber og elektricitetsvæsen samt ved ændringer i bankindsud. Det forelagte materiale viser ikke særlig tydeligt »flugten fra bymidten«, hvis totale aktivitet synes stabil, set i forhold til omgivelsernes, derimod spores måske en strukturændring.

Byens motorveje og ringveje søger at kanalisere den enorme aktivitet. Vejnettets udformning og dimensionering behandles i generelle vendinger og belyses med eksempler fra mange byer. Appendix, som rummer økonomiske betragtninger over vejsystemer, slutter sig nær til sidste kapitel. Ca. 25 sider med bibliografi, noter og index afslutter denne aktuelle afhandling. En geograf kunne ønske sig, at bogens temaer havde været ledsaget af flere kort og mere omtale af byernes totale miljø.

Hans Kuhlman.

Norton Ginsburg (ed.): *The Pattern of Asia*. Prentice-Hall, Inc., New Jersey 1959. 16×23,5 cm. 929 sider, 161 fig., 36 kort. \$ 8,75

Med hovedvægten lagt på erhvervsgeografiske og -politiske problemer er det lykkedes Norton Ginsburg og medarbejdere at skrive en yderst læseværdig håndbog over Asiens geografi, som man med glæde vender tilbage til. Bogen er inddelt i 6 hovedafsnit. Efter en generel indledning behandles Østasien, Sydøstasien, Sydøstasien, Sydvestasien og Sovjetunionen. Det er selvsagt en jätteopgave, som endog 900 sider påtvinger begrænsninger. Disse kommer dels frem ved ovennævnte disposition og dels ved, at hovedvægten er lagt på behandlingen af Øst-, Sydøst- og Sydøstasien, der tilsammen optager godt $\frac{2}{3}$ af bogen. Dette føles helt naturligt, og der arbejdes da også med begrebet »Asian Asia«, som dog kun udskiller Sovjetunionen fra det øvrige kontinent på grund af den europæiske indflydelse. Det ville vel være lige så naturligt at udskille den Nære Orient, som set fra et sådant synspunkt hører nær sammen med hele Middelhavs-kulturen. Dispositionen iøvrigt kan bedst illustreres gennem et eksempel: Kina beskrives i ialt 6 kapitler: 1) Physical diversity, en kortfattet oversigt over topografi, klima og plantevækst, illustreret ved fysiologisk kort af Lobeck. 2) Agriculture and food supply. Dette Kinas hovedproblem er illustreret af et kort visende landbrugsregioner og det dyrkede areals udbredelse. Teksten behandler herudover den kinesiske kost, håndværk knyttet til landbruget, produktionsstørrelser, ændringer i organisationen under det kommunistiske styre og tilslut fiskerierne. 3) The North and Far West og 4) The South repræsenterer regionalgeografien, der med de 2 sidste kapitler 5) Industry and commerce og 6) Political organization, population, and prospects, afrunder billedet. Hvert kapitel er efterfulgt af litteratur (ca. 20 henvisninger) samt kommentarer hertil. Bogens vigtigste aktiv er dog de mange udmærkede kort, især land-use maps. Billedmaterialet er også af høj kvalitet. Luftbilleder er anvendt i ret stor udstrækning og med godt resultat, især når de er ledsaget af en udtegning

og beskrivende tekst, som det f. eks. er gjort p. 561 (Calcutta). Indledningsvis henvises man fornøftigt til at benytte atlas under læsningen, hvorved unyttige navnekort spares. Man ville dog have været glad for en bedre repræsentation kortmæssigt af klima- og vegetationsforhold, den eneste mangel ved bogen, som bør påpeges. *N. Kingo Jacobsen.*

A. A. Rode: *Das Wasser im Boden.* Akademie-Verlag, Berlin 1959. 17×24,5 cm. XVIII+464 sider. 108 fig. og 143 tabeller. DM 56,—.

Vandet i de øvrige jordlag med deri opløste næringsstoffer ækvivalerer med blodet i den levende organisme: uden vand ingen jordbund. Dette epigram indleder den fra russisk oversatte bog, der spænder vidt. Hydrologiens opgaver består i 1) at undersøge de dynamiske lovmæssigheder, som bestemmer vandets bevægelse, d. v. s. kombinationen af en række kræfter af forskellig art og oprindelse, 2) at definere de forskellige former for vand i jorden. Dette må naturligvis ske i nær tilknytning til de virkende kræfter, 3) at bestemme det kvantitative indhold i jorden af de forskellige vandformer og 4) vekselvirkningen mellem vand og planter. Jordbundens vandførende evne er hovedsagelig afhængig af dens mekaniske sammensætning, dens lagdeling og dens struktur. Udformningen af sidstnævnte er i høj grad afhængig af biologiske faktorer. Bogen gør udførligt rede for alle disse forhold, specielt de mange former, hvori vandet optræder. Indledningsvis behandles jordens porevolumen, og der gives en oversigt over vands særlige egenskaber. I de følgende kapitler gennemdiskuteres opfattelser, undersøgelsesmetoder og -resultater vedrørende det dampformige vand i jorden, det bundne vand, det hængende vand og det frie gravitationsvand. De jordbundshydrologiske love er vanskelige at udforske, fordi vandføringen er styret af sammenspillet mellem de forskellige kræfter, udtrykt ved en række hydrologiske konstanter. Dette samt de faktisk herskende fysisk-kemiske forhold på den enkelte lokalitet nærmest umuliggør reelle kvantitative beregninger. Der afsluttes med betragtninger over relationen til planterne samt en klassificering af vandtyper. Ikke mindst afsnittet: *Die Wasserführung einiger Bodentypen*, er af stor interesse. Den russiske tradition inden for jordbundslæren har bevirket, at de matematiske resultater fra laboratorieundersøgelser er efterprøvet i naturen, hvorfor en oversigt, som den bogen giver, må siges at være af interesse for geografer. *N. Kingo Jacobsen.*

Manfred-H. Olbertz: *Über die am Standort des Kulturbodens erfassbaren Grössen des Wasserhaushaltes.* Wissenschaftliche Abhandl. Nr. 23. Akademie-Verlag, Berlin 1957. 16×24 cm. 109 sider, 52 fig., 3 tavler. DM. 16,—.

Differencen mellem tilførsel og afgivelse af vand giver for en lokalitet et udtryk for den fugtighedstilstand, som på et givet tidspunkt er tilstede i jorden. Fugtighedsændringer på bestemte punkter af et jordbundsprofil er det af afgørende betydning at kunne måle og registrere løbende for at kunne skaffe sig kundskab om de dynamiske kræfter, der er bestemmende for relationen: vand – jordbund. Forfatteren gennemgår denne problemstilling og foreslår et nyt måleprincip i den elektromagnetiske undersøgelsesmetodik. Bogen ledsages af et tillæg med tabeller og grafiske fremstillinger. *N. Kingo Jacobsen.*